

Bronius Kviklys (1913–1990)

Nuotrauka iš Išeivijos studijų centro archyvų

Bronius Kviklys, kaip ir daugelis kitų emigracijoje atsidūrusių intelektualų, gyvai ir nuoširdžiai domėjosi Lietuvos praeitimi, tuometinėmis politinėmis realijomis, stengėsi nutiesti atminties ir prarastojo laiko tiltus tarp pasilikusiųjų Lietuvoje ir emigravusių į Vakarus. Šis žingsnis skatino B. Kviklį atlikti prasmingą intelektualinį judesį, kurio rezultatai įsikomponuoti į bendrą lietuviškos kultūros klodą, taptų lietuvybės išsaugojimo ir puoselėjimo garantu.

B. Kviklys gimė Lietuvoje, Utenos rajone, Zastrono vienkiemyje. 1932 metais baigęs Utenos gimnaziją, iki 1937 metų studijavo ekonomiką Vytauto Didžiojo universiteto Teisų fakultete. 1938–1941 metų laikotarpiu toliau tęsė ekonomikos studijas Kaune ir Vilniuje. B. Kviklys realizavo save ne tik ekonomikos studijų plotmėje, bet ir tapo keleto tarpukario Lietuvoje leistų žurnalų redaktoriumi.

B. Kvikliui teko patirti emigranto dalį, tačiau net ir sudėtingomis gyvenimo aplinkybėmis stengėsi puoselėti lietuvybės idėją. 1944–1945 metais Vokietijoje drauge su kitais pabėgėliais B. Kviklys subūrė lietuvių bendruomenę. 1951 metais su šeima pasitraukė į Jungtines Amerikos Valstijas, tolesniam gyvenimo tarpsniui pasirinkdamas Čikagos miestą. Gyvenimo pradžia svetimose šalyje nebuvo lengva, ilgus metus B. Kviklys dirbo paprastu fabriko darbininku, tačiau laikui bėgant įsiliejo ir į intelektualinės veiklos srautą: dirbo daugelio žurnalų ir leidinių redaktoriumi, pats organizavo leidybinį darbą. Šiai veiklai atidavė 32 savo gyvenimo metus, kruopščiai rinkdamas iliustracinę bei faktinę medžiagą apie Lietuvos vietas, bažnyčias, jos istoriją. B. Kviklys surinko įspūdingą lituanistikos archyvą, kuriame sukauptos vertingos spaudos, knygų, numizmatikos, filatelijos, fotografijų kolekcijos. Šis archyvas 1993 metais buvo perduotas Vytauto Didžiojo universiteto Išeivijos studijų centrui.

Ilgainiui B. Kviklys tapo atpažįstamas kaip žymus JAV lietuvių spaudos žurnalistas, kolekcininkas ir ekonomistas, kaip moralinio įsipareigojimo Lietuvai puoselėtojas. Emigracijoje surinktos įvairios medžiagos vaisius – tai fundamentalios studijos: septynių tomų veikalas „Lietuvos bažnyčios“ bei keturių tomų enciklopedija „Mūsų Lietuva“. B. Kviklio intelektualinės veiklos pastangos itin ryškios ir prasmingos. Jos buvo įvertintos kaip svarus indėlis į lietuviškos kultūros puoselėjimo veiklą. 1984 metais Popiežius Jonas Paulius II apdovanojo autorių aukso ordinu už nuopelnus, vykdant švietėjišką veiklą.